

УДК 657

Демко І.І., Марущак В.В.

Львівський національний університет імені Івана Франка

**ПОРІВНЯННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ТА МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ
(ПОЛОЖЕНЬ) БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЩОДО ОФОРМЛЕННЯ
ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ**

Demko I.I., Marushchak V.V

Ivan Franko Lviv National University

**COMPARISON OF NATIONAL AND INTERNATIONAL ACCOUNTING
STANDARDS (PROVISIONS) REGARDING COMPANIES FINANCIAL
REPORTING**

Відповідно ЗУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Положення (стандарти) бухгалтерського обліку (НП(С)БО) ґрунтуються на Міжнародних стандартах бухгалтерського обліку (МСБО).

Міжнародні стандарти мають рекомендаційний характер і є міжнародним орієнтиром гармонізації та стандартизації бухгалтерського обліку і фінансової звітності в усьому світі. При розробці національних стандартів аналізуються міжнародні, вивчається практика ведення обліку того чи іншого об'єкта і тільки після цього формуються рекомендації.

Діючі вітчизняні та міжнародні стандарти бухгалтерського обліку і фінансової звітності можна об'єднати в окремі групи, виходячи з того, що НП(С)БО розроблені на базі міжнародних: фінансова звітність, необоротні активи, оборотні активи, зобов'язання, фінансові результати та витрати, загальні стандарти та міжнародні стандарти фінансової звітності, аналоги яких відсутні серед НП(С)БО.

При складанні національних стандартів деякі аспекти були не повністю розкриті, що в результаті стало головною відмінністю між МСБО та НП(С)БО і полягає в тому, що НП(С)БО регламентуються в скороченій формі.

У міжнародних стандартах, на відміну від національних, наведено значно більше прикладів для пояснення термінів чи положень. Водночас міжнародні стандарти не розглядають облік нематеріальних активів, який регулює НП(С)БО.

За міжнародними стандартами для державного сектору не передбачено подання проміжної звітності. Облік витрат розкритий ширше у НП(С)БО в розрізі обмінних та необмінних операцій, водночас в ньому не розглядаються витрати на позики, які регулюють міжнародні стандарти.

Змістовна частина Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку здебільшого містить норми, які добре знайомі фахівцям за попередньою нормативною базою. Водночас їх доповнено деякими новими методами оцінки, розподілу, складу річної фінансової звітності. Збережені національні традиції щодо затвердження уніфікованих форм фінансової звітності.

Разом з тим НП(С)БО містять деякі концептуальні відмінності від МСБО (табл.1).

Концептуальні відмінності між МСБО та НП(С)БО

<i>Принципи та припущення</i>	<i>МСБО</i>	<i>НП(С)БО</i>
Безперервність	Припускається, що у підприємства немає ні наміру, ні необхідності припиняти або істотно скорочувати свою діяльність у недалекому майбутньому.	Не всі підприємства реально використовують принцип безперервності при підготовці фінансових звітів: частина з них – на межі банкрутства, інші не можуть гарантувати стабільності діяльності підприємства в майбутньому.
Стабільність облікової політики	Облікова політика підприємства не зазнає будь-яких змін без явної необхідності.	Звітність ведеться відповідно до чинних законодавчих положень та норм, які постійно змінюються.
Метод нарахування	Доходи (витрати) підприємства відносяться на той період, в якому вони були фактично отримані (понесені).	Доходи та витрати підприємства не завжди відносяться на ті періоди, в яких вони реально мали місце.
Суттєвість	У звітності включаються тільки ті облікові позиції, які можуть вплинути на прийняття рішень.	Перелік статей звітності визначається Міністерством фінансів України. Процедури обліку деяких несуттєвих елементів є складними та обтяжливими для системи бухгалтерського обліку.
Перевага сутності над формою	Результати операцій та угод відображаються відповідно до реального стану речей.	Відображення операцій та угод підпорядковується нормативним вимогам, таким чином, форма переважає над змістом.
Обачність (консервативність)	Вживаються всі необхідні заходи для зняття невизначеності, аби уникнути завищення активів чи доходів, або заниження зобов'язань та витрат.	Принцип обачності використовується не завжди. Наприклад, принцип оцінки за найменшою із собівартості або ринкової вартості дуже рідко використовується в українській практиці.

Отже, можна зробити висновок, що НП(С)БО вимагає змін і доповнень як з боку визначень, термінів наведених в ньому, так і з боку сфери його дій. Вирішення цих проблем дозволить гармонізувати національну систему обліку та оформлення фінансової звітності підприємств.

Список використаних джерел:

1. <https://uteka.ua/ua/publication/commerce-12-biznes-dosvid-46-psbo-abo-msfz>
2. file:///C:/Users/ADMIN/AppData/Local/Temp/inek_2013_6_79.pdf
3. <https://library.if.ua/book/46/3218.html>
4. <http://economics.kntu.kr.ua/pdf/33/20.pdf>
5. http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/inek_2013_6_79.pdf